

Motion till riksdagen

1989/90:Jo217

av Stina Eliasson m.fl. (c)

Hästavel och hästsport, m.m.

Hästen har stor och ökande ekonomisk och social betydelse. Intresset för användande av hästen i arbetet på landsbygden ökar. Framför allt gäller detta i skogen. T.o.m. de stora skogsbolagen har en del hästkörare idag. Många skogsägare vill ha timret utkört med häst eftersom det är betydligt skonsammare för miljön. Hästskogsbruket har en ökande nisch i ett mer ekologiskt och småskaligt lantbruk. Dock bör detta effektiviseras genom ökade utbildningsresurser.

På Wängens hingstuppfoädningsanstalt i Jämtland bedrivs för närvarande följande utbildningar: Två åttaveckors kurser för skogskörare, två tioveckors kurser i hästskötsel och en 40 veckor lång instruktörskurs i hästkörning, m.m. Erfarenheterna av den utbildning som för närvarande bedrivs på Wängens hingstuppfoädningsanstalt är goda.

Hästen får fr.o.m. hösten 1990 en given plats i den nya naturbrukslinjen som innebär en breddad landsbygdsutbildning men också fler special- och påbyggnadskurser. Grundutbildningen är därmed säkrad.

Det råder dock stor brist på lärare och instruktörer. Därför bör instruktörsutbildningen utvidgas och föras upp på hög skolenivå. För att bättre kunna möta efterfrågan på hästskötarutbildning behöver Wängen snart kompletteras med en nybyggnad, inrymmande rid- och körhall. Till detta behövs särskilda resurser.

Hästaveln

Kallbloden omfattar inte bara arbetshästar utan också ponnies som har sin stora betydelse ur fritidssynpunkt.

Det är av största vikt att slå vakt om avel och uppfödning även på detta område så att raserna bibehålles.

Hästaveln har aldrig varit särskilt lönande. Det är det stora intresset som bär upp verksamheten och med ett rätt inriktat stöd skulle utvecklingen kunna förbättras avsevärt.

Man kan säga att en häst kostar ca 5 000 kr. innan den är född och sedan ca 10 000 kr. per år innan den kan användas som treåring. En treåring är inte färdig som s.k. skolhäst utan det tillkommer mycket skolningsarbete och mycken arbetstid går åt till detta. Totalt kan man räkna med att en häst totalt kostar minst 50 000–60 000 kr. innan den är färdig som skolhäst. Förr försökte man stödja hästaveln genom att varje sto som skulle ha sitt första föl och då stambokföras fick 125 kr. vilket i dag skulle betyda minst 1 500 kr. De bästa stona fick också frisedel från betäckningsavgiften. Nu kostar det ca 200

kr. att stambokföra; därtill kommer betäckningsavgift och premieringskostnader. Många ston betäcks inte alls av kostnadsskäl. Detta är negativt för landet eftersom det råder brist på hästar och vi tvingas importera och eftersom hästarna gör stora landskapsvårdande insatser och bidrar till åkerarealens användning. Hästen har en stor betydelse för landsbygdsutvecklingen vilket särskilt bör uppmärksammas.

Enligt vår mening är det viktigt att stödja uppfödarna direkt så att det gagnar aveln. Vi anser att ett bidrag på 1 000 kr. till varje sto som stambokförs bör utgå.

Hästarnas hållbarhet

Bl. a. Flyingestiftelsen har påpekat att ridhästarnas medellivslängd halverats de senaste 30 åren vilket är ett allvarligt problem. ●rsakerna kan vara många; miljön i stallar och ridskolor samt själva hanteringen av hästarna. Forskning inom detta område är därför av största vikt. Utbildningen av ridlärare och instruktörer bör förbättras. Det finns dock traditionellt ett betydande kunnande om hur hästarnas långsiktiga förmåga bäst ska tillvaratas. Det är nödvändigt att ta vara på denna kompetens vid utbildning av lärare och instruktörer.

Premieringsverksamheten

För att kunna bibehålla Sveriges rykte som en förstklassig hästproducent är det av största vikt att premieringsverksamheten håller högsta klass och att kompetenta människor kan rekryteras. I dag gäller att dessa får arbeta ideellt för att få nödvändig kompetens och erfarenhet. Här gäller det alltså att ta ledigt från arbetet för att kunna närvara på premieringar tillsammans med en erfaren premieringsförrättare. Eftersom det är fråga om upprepade tillfällen är detta en omöjlighet för många utan ersättning.

Urvalet för rekrytering begränsas därför. Ett stöd till premieringsaspiranter vore därför av största betydelse, liksom till utbildning av premieringsförrättare.

Det är av största vikt att den utredning, som pågår i jordbruksdepartementet, beaktar dessa frågor och att förslag snarast föreläggs riksdagen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vaktslående om kallblodsraserna och ökad utbildning för användning av hästar i skogsbruket och ökad utbildning för hästskötarinstruktörer,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om särskilda medel för rid- och körhall vid Wångens hingstuppfödninganstalt,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökat stöd till hästaveln,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utbildningsstöd till premieringsverksamheten.

Mot. 1989/90
Jo217

Stockholm den 23 januari 1990

Stina Eliasson (c)

Marianne Andersson (c)

Kjell Ericsson (c)